

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no: 16849/12

Abdurrahim AKAY / Türkiye

Başkan

Julia Laffranque,

Hâkimler

Paul Lemmens,

Valeriu Grițco,

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı* Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 16 Mayıs 2017 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm),

31 Ocak 2012 tarihinde yapılan yukarıda anılan başvuruyu göz önüne alarak,

Davalı Hükümet tarafından ibraz edilen görüşleri ve bu görüşlere cevaben başvuran tarafından ibraz edilen görüşleri dikkate alarak,

Gerçekleştirilen müzakerelerin sonucunda aşağıdaki kararı vermiştir:

OLAYLAR

1. Başvuran Abdurrahim Akay 1994 doğumlu bir Türk vatandaşı olup İstanbul'da ikamet etmektedir. Kendisi Mahkeme önünde İstanbul barosuna bağlı Avukat M.S. Kızılkaya tarafından temsil edilmiştir.

2. Türk Hükümeti ("Hükümet") ise kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın Koşulları

3. Davanın olayları, taraflarca ileri sürüldüğü şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir:

4. Başvuran, 9 Ekim 2011 tarihinde, molotof kokteyli yapma ve terör örgütü üyeliği şüphesiyle yakalanmıştır.

5. Başvuranın 10 Ekim 2011 tarihinde Cumhuriyet savcısı tarafından ifadesi alınmış ve İstanbul Sulh Ceza Mahkemesindeki sorgu hâkimi, aynı gün, başvuranın tutuklanmasına karar vermiştir.

6. İstanbul Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi önünde 13 Ekim 2011 tarihinde başvuran aleyhine ceza yargılamaları başlatılmıştır. Başvuran suçu ve suçluyu övme, silahlı terör örgütü üyeliği, patlayıcı madde kullanma ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nu ihlal etmekle suçlanmıştır.

7. İstanbul Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi 17 Ekim 2011 tarihinde, gerçekleştirdiği ön duruşma sonucunda, başvuranın tutukluluk halinin devamına karar vermiştir.

8. İstanbul Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi 18 Ekim 2011 tarihinde, yetkisizlik kararı vermiş ve dosyayı İstanbul Çocuk Mahkemesine göndermiştir.

9. İstanbul Çocuk Mahkemesi 30 Kasım 2011 tarihinde gerçekleştirdiği yeni bir ön duruşma sonucunda başvuranın tutukluluk halinin devamına

karar vermiştir. Yargılamalar 23 Aralık 2011 tarihinde devam etmiş ve duruşma sonunda mahkeme başvuranın tutukluluğunun devamına hükmetmiştir.

10. Başvuran, 20 Ocak 2012 tarihinde tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmıştır. Başvuran, kendisi hakkındaki ceza yargılamalarının sonucu hakkında Mahkemeyi bilgilendirmemiştir.

B. İlgili İç Hukuk ve Uygulama

11. İlgili iç hukuka ilişkin açıklamalar *A.Ş./Türkiye* (no. 58271/10, § 34-35, 13 Eylül 2016) kararında yer almaktadır.

ŞİKÂYET

12. Başvuran Sözleşme'nin 5 § 3 maddesi kapsamında, tutukluluk sürelerinin aşırı uzun olduğundan şikâyetçi olmuştur.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

13. Başvuran Sözleşme'nin 5 § 3 maddesi kapsamında, tutukluluk süresinin aşırı uzun olduğundan şikâyetçi olmuştur.

14. Hükümet, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun ("CMK") 141 § 1 (d) maddesi uyarınca, kanunsuz tutukluluk nedeniyle tazminat talep etme imkânına atıfta bulunarak, başvuranın iç hukuk yollarını tüketmediğini ifade etmiştir. Bu bağlamda, Hükümet Yargıtay'ın bazı kararlarını ibraz etmiştir. Söz konusu kararlarda Yargıtay yukarıda anılan CMK'nin 141 § 1 (d) maddesi uyarınca tazminat taleplerine karar vermek için yargılamaların kesinleşmesini beklemenin gerekli olmadığını vurgulamıştır.

15. Başvuran bu argümana itiraz etmiştir.

16. Mahkeme, CMK'nin 141 § 1 (d) maddesinin tutukluluğun uzunluğu bakımından uygulandığı iç hukuk yolunun *A.Ş./Türkiye* (no. 58271/10, § 85-95, 13 Eylül 2016) davasında incelendiğini gözlemlemektedir. Mahkeme, yukarıda anılan *A.Ş.* kararında (§ 92), Haziran 2015 tarihi itibariyle, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 141 § 1 (d) maddesinde öngörülen iç hukuk yolunun başvuranlar tarafından tüketilmesi gerektiğine karar vermiştir.

17. Mahkeme, somut davada, başvuranın tutukluluk halinin 20 Ocak 2012 tarihinde sona erdiğini ve hakkındaki yargılamaların halen ilk derece mahkemesi önünde derdest olduğunu belirtir. Dolayısıyla başvuran, Haziran 2015 tarihi itibariyle, söz konusu yargılamalar sona ermeden önce dahi, CMK'nin 141 § 1 (d) maddesi uyarınca tazminat talebinde bulunma hakkına sahipti. Ancak, başvuran, tazminat talebinde bulunmamıştır.

18. Mahkeme, iç hukuk yollarının tüketilip tüketilmediğine ilişkin değerlendirmenin, normal şartlarda, Mahkemeye başvurunun yapıldığı tarih esas alınarak gerçekleştirildiğini yinelemektedir. Ancak, Mahkemenin birçok kararında belirttiği üzere bu kural, her davanın kendine özgü koşullarıyla haklı kılınabilecek istisnalara tabidir (bk. *İçyer/Türkiye* (k.k.), no. 18888/02, § 72, AİHM 2006-I). Mahkeme geçmişte, ceza yargılamalarındaki nihai karardan sonra uygulanabilir olan, tutukluluğun uzunluğuna ilişkin yukarıda belirtilen hukuk yoluna ilişkin davalarda bu kuraldan ayrılmıştır (bk. diğer kararlar arasında, *Tutal ve Diğerleri/Türkiye* (k.k.), no. 11929/12, 28 Ocak 2014). Mahkeme, söz konusu istisnanın somut davada da uygulanması gerektiği kanaatindedir.

19. Sonuç olarak, Mahkeme, Hükümetin itirazını dikkate alarak, başvurunun Sözleşme'nin 35 §§ 1 ve 4. maddesi uyarınca iç hukuk yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle reddedilmesi gerektiği sonucuna varmıştır.

Bu gerekçelerle, Mahkeme, oy birliđiyle,

Başvurunun kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar İngilizce olarak tanzim edilmiş olup 15 Haziran 2017 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Julia Laffranque
Başkan